

Denne søgbare PDF-fil er downloadet fra min personlige hjemmeside www.ronlev.dk.

Det er tilladt at dele PDF-filen med andre, da der ikke er ophavsret til titlen.

Besøg www.ronlev.dk. Måske er der andre af mine flere tusinde artikler og scannede bøger, der har interesse.

Mange venlige hilsener

Claus Rønlev

SAMLINGER

TIL

JYDSK HISTORIE OG TOPOGRAFI.

VI. BIND 1876—77.

UDGIVET

AF

DET JYDSKE HISTORISK-TOPOGRAFISKE SELSKAB.

AALBORG.

FORLAGT AF MARINUS M. SCHULTZ
OG TRYKT I STIFTSBOGTRYKKERIET.

Optegnelser fra Mariager Kirke.

Af S. Bergsøe.

I Juni Maaned 1873 blev der samtidig med en Omflytning af de Ligstene, som maatte antages ikke at ligge paa deres oprindelige Pladser, foretaget en fuldstændig Undersøgelse af Mariager Kirke; men Udbyttet svarede ikke til Forventningerne, idet de Begravelser fra 15de og 16de Aarhundrede, som Ligstenene antyde, forlængst vare forsvundne og havde givet Plads for nyere.

Som bekjendt findes Thord Degns Vaaben malet paa en Pille. Det er, af Veneration formodentlig for det meget gode Gods, han hidgav, blevet skaanet af Hvidtekosten, men desto grundigere ødelagt, hvergang det blev malet op. Kalkmalerier findes efter en haandskreven gammel Beskrivelse paa Hvælvingerne, men ere nu overstrøgne.

Under Gulvet fandtes Thestrupernes Begravelser med nogle ciselerede Plader, hvis vidtløftige Indskrifter Indhold delvis gjengives her, da de ikke forhen tør antages bekjendte og dog kunde tjene til nogen Oplysning.

Hvad er et Menniskes Levnet i Verden
en Reyse

igjennem Freden til Ævigheden;

En betydelig! en farlig og tillige en kort Reyse.

Denne Reyse

Begyndte den nu salig Herre

Hr. Mathias de Thestrup

til Mariager Kloster

Aar MDCLXXXVIII den X Febr
 en værdig Søn
 af høy-ædle og høy-ærværdige
 Hr. Frands Thestrup Biskop over Alborg Stift
 og
 Frue Else Mule.

Under denne Ligtales Fortsættelse erfarer man, at Hr. Mathias, efter at have rejst udenlands, hvorved han blev bequem til et Æresbevis efter det andet, blev 1710 (?) Rector i Aalborg Cathedralsskole, 1716 Landsdommer i Nørre Jylland, 1733 Virkelig Justitz Raad og endelig 29 Januar 1749 Etatz Raad og »samme Dag allernaadigst nobiliteret«. Blev gift 1716 med sin endnu efterlevende Enke, Frue Cecilia Maria Werchmester, som med een eeniste Søn, Hr. Justitsraad og Landsdommer Hr. Frantz de Thestrup, haaber til en salig Samling. Han blev begravet hos sin Sønesøn Mathias Christian, efter hvem der fandtes en Plade, som viser, at han fødtes 16 August 1757 og døde den 30 Martii 1758.

Over Hr. Mathias Thestrups Søn Frantz fandtes ligeledes en Inscription, som viser, at han er født i Aalborg 30 Jan. 1721; »Ved indsigt, retskaffenhed, Klogskab og Forsigtighed, steg han igjennem en Deel juridiske Embeder, til Landsdommer i Nørre-jylland 1751 og opad alle Ærens trin indtil Kammerherre 1770«. Han døde 75 Aar gammel, uden Børn, 15 Juni 1796. Han var gift med Maren Thestrup fra 1753—1790. Af hendes Kistelaagsplade seer man, at hun var en Datter af Etatzraad, Assessor og Professor Christian Thestrup og Frue Karen Fogh, og at hun er født i Kjøbenhavn 1731. Deres Søn var den Mathias Christian, der døde spæd.

Ved at rydde Arenstorffernes Capel fandtes nogle Inscriptioner paa ciselerede Plader, hvis Indhold her sammentrængt gjengives, da de lide af stor Vidtløftighed.

Den første var over en Fru von Güldensøhr (Gylden-~~ørn~~?)⁹⁾. Hun er fød til Verden Ao. 1710 den 19 Martii paa Overgaard af Høiædle og Velbaarne Herre Friedrich v. Ahrenstorff, Hans Kongelige Majestæts høitbetroede Etatzraad, Herre til Overgaard, Visborriggaard og Havnø etc. etc. etc. og Høiædle og Velbaarne Frue Maria Antonia Lilien-Crone.

Hun haver frembragt hendes Ungdomstid i Holstein i christelige og hendes Adelskab anstændige Dyder, indtil hun 1741 4 Martz paa Overgaard kom i Ægteskab med Hr. Güldenehr — hvorom mere siden. Efter hans Død bragte hun en Søn til Verden paa Stougaard 1742 den 29 Januar, som opkaldtes efter Faderen, men døde paa Overgaard 5 Oct. samme Aar. »Da hun nu saa ved hendes Mands Død sit halve Hjerte i Graven og ved hendes Søns Død sin Glædes Gnist udsluckt i Verden, ofrede hun sit Hjerte til Gud.« — Hun døde i Rendsborg 19 Juni 1754.

Manden var efter Inscriptionerne »Gustau Adolph von Güldnehr Kongelig Maiejets til Danmark og Norge velbestalter Major, som Aar 1694 den 4de Decembris af Høiædl og velb. Frue Christine von Mecklenbourg er fød til Verden, kom i Kongens Tjeneste 1719 og samme Aar gift med »en Enkefrue« Johanne Marie von Sustenstedt, salig Capitain Sundtes, men hun døde 14 Febr. 1738. Gik nu i russisk Tjeneste, hvorfra han senere hjemkaldtes og forfremmedes 22 Juni 1740 til Major. 1741 4 Martz blev han gift med Frøken Anne Elizabeth von Ahrenstorff; »men som hand samme Aar af Kongen blev beordret at gaae til Rysland, er han paa sin Reyse til Kjøbenhavn den 27 October i en paakommende Storm beklagelig omkommen mellem Aarhus og Thunø Land«, 46 Aar gammel. — Nederst Verset:

Jeg gik min Konges Bud, Hans Vilie at lyde,
Paa Vandet maatte jeg mit Liv for Stormen yde,
Mit Legem gjemmes her, Min Sjæl med Englefavn
Omgiven, ankrede i Salighedens Havn.

Af Ligstenene, som nu ved Omflytningen vare mindre vanskelige at læse end i deres tidligere Leie, maa navnlig fremhæves den over Laurentius Magni af Slægten Løvenbalk.

Indskriften med Munkebogstaver er correct saaledes:

HIC SUNT NOBILIS: VIR: LAURE[N]CIUS¹⁾ MAGNI DE THIELE
CV[M] UXORE * SUA * DNA ANA: ANNO DNI MCD.

To Vaaben foroven ved hendes Hoved ere Guldienstierternes (Mødrene) og Flemingernes (Fædrene), underneden Mandens (Løvenbalkernes,

¹⁾ Marmora Danica har Mathias.

med liggende Løve paa Bjælken, medens den senere viser sig springende, og et Vaaben med en Klokke (Utson).

Den næste Sten har lidt noget, men ved Hjælp af Abildgaards Tegninger i oldnordisk Museum hjælper man sig dog til:

HIC JACET DNS IOHES MATHIE DE VISBORGH MILES CV[M]
UXORE SVA DNA ANNA ORATE PR[O] EIS.

To Vaabenskjolde: Munk med Vinranker.

Tredie Sten med Munkeskrift er over en Præst og har til Indskrift:

HIC JACET DNS IHNES IHIS¹⁾ PRESBITER IN JÆLINGH
ORATE PRO ANIMA EIS.

Tildels efter Abildgaards Tegning, da det Halve af Stenen mangler.

Af Stenene fra det 16de Aarhundrede, som i Almindelighed ere smukt udførte og med Vaabener, mærkes følgende, som alt ere bekjendte, men hvis Indskrifter gjengives bogstavret, medens Vaabenerne for en Del ere aftegnede og ville blive opbevarede i Randers historiske Samling:

Otto Krumpens:

ANO 1555 PA¹⁸ DAG · MAY · BLEFF   ANO — 15
FRVE · DRVDE · BEGRAFFVEN.

HER LIIGER HER OTTE KROMPEN · TIL · TRVDZHOLLV̄
RIDER · DAMARCKIS · RIGIS · MARSK · BEGRAFFVEN ·
MET BEGE HANS · HØSTRVER · FRVE · DRVDE · HER
KLAVS · KRÖDIGIS DATR · OC · FRVE · ANE · HER ·
PEDER · LÖCKIS · DATER · GVD VNE · THENO · MED ·
ALLE · CRISTENE · EN · GLEDELIGE · OG SALIG · OP-
STANDELSE · OG · THZ · EVIGE · LIFF.

Den smukke lille Sten, der har siddet over Krumpenes Capel, har følgende Indskrift:

HER · LIGGER · THII · KROMPEN SLECHT.

Capellet er forlængst jevnet med Jorden.

¹⁾ Johannes Johannis.

Stygge KRVPENS:

HER · LIGGER · HER STYGGE · KRVPEN · SOM · VOR
 · BESKOP · Y · BØRLVM OC · DØDE · Y · ASMYL ·
 KLOSTER · AAR MDLI GVD WERRE HANNEM NAADIG.

Enkelte Ligsten minde om Lykkernes berømte Slægt.
 Saaledes en over Jomfru Gertrud:

HER LIGER BEGRAVIT ERLIG OCH VELBYRDIGE JOMFRV
 GIERTRVD LØCKE HER IACOB LØCKIS DATER AF SKOVES-
 BOE SOM DØDE HER I MARIAGER DEN --- DAG I DET AAR
 DER MAND SKREF 15 . . GVD GIVE HENDE MED ALLE
 CRISTENE EN GLEDELIG OPSTANDELSE AMEN.

En anden Sten findes med følgende Indskrift:

HER LIGGER BEGRAFFVIT · ERLIG · OG · WELBYRDIG
 QVINNE FRV KISTENE · HER · PEDER · HØGIS DATER
 AFF · ESKER · DØDE THET AAR MDXLII · HER · LAFVE
 · BROCK · AFF ESTROP · HINDIS · FYSTE · HOSBONDE
 HER PEDER LYCKE TILL HVERRINGH DENN ANDE
 HOSBOND.

Paa et Epitaphium med Lyckes og Billers Vaaben:

Her ligger begravit Erlig och Welbiurdige Jom-
 frwer Jomfrue Sitzel lyckes og Jomfrue Hylleborh Lyckes,
 Her Jacob Lyckes Døtter af Skosesboo, och war Jomfrwe
 Sitzell abbet diess y mariager kloster XX Aar och døde
 hun her wdi mariagers closter paa hellig tre kongers Nat,
 der Klokken haffde slaaet iet Aar 1582 och døde Jomfrwe
 Hilleborh her udi Mariagers kloster den 9 Novembris der
 klokken haffde slagit tolf — 1585.

En gammel Beskrivelse af 1823 viser, at det ikke har
 manglet paa flere Epitaphier og Malerier, som nu ere borte,
 foruden over en Mængde Borgerlige ogsaa over Gjertrude
 Lycke og en Fru Margrete Urne.
